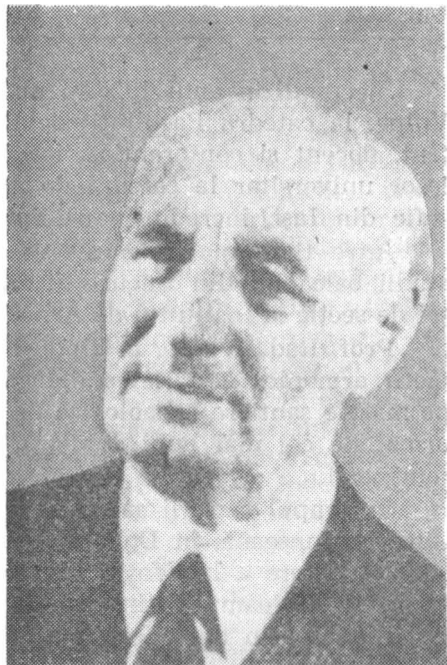

RADU VULPE

(1899—1982)

La 26 noiembrie 1982 ne-a părăsit pentru totdeauna o mare personalitate a timpului nostru în domeniul istoriei și arheologiei românești, profesorul, arheologul, istoricul și epigrafistul de renume Radu Vulpe.

Profesorul Radu Vulpe și-a pus întreaga sa viață și putere de muncă, cu pasiune, abnegație și devotament în slujba științei istorice românești, ca un adevărat patriot, susținând în opera sa cu argumente de netăgăduit originea daco-romană a românilor.

S-a născut la 29 decembrie 1899, în comuna Albești, județul Ialomița, ca fiu al câmpiei Bărăganului.

Studiile primare, liceale și universitare le-a făcut la București, în capitala țării, beneficiind de-o frumoasă și aleasă instruire.

Între anii 1916—1918 se înrolează în războiul de întregire a statului național unitar român.

Urmează între anii 1920—1924 Facultatea de litere și filozofie a Universității din București având ca profesori strălucite personalități ale vieții științifice și culturale din România: Vasile Pârvan, Nicolae Iorga, Dimitrie Onciul, George Murnu, Simion Mehedinți.

Radu Vulpe s-a remarcat chiar din timpul facultății ca un element strălucit pe linia cercetării științifice, fiind distins cu premiul Universității.

La absolvirea facultății în anul 1924 Vasile Pârvan și-l ia asistent la Muzeul Național de Antichități, iar peste puțin timp primește o bursă de studii pentru Școala Română de la Roma (1924—1926). Peste alți doi ani, Nicolae Iorga îl trimite la Paris (1928—1929) pentru completarea studiilor universitare în arheologie și istorie.

În anul 1927 prof. Radu Vulpe își ia doctoratul la București în litere și filozofie cu calificativul de **magna cum laude**.

Începînd din anul 1926 și pînă în anul 1939 îl găsim pe prof. Radu Vulpe, la catedra Facultății de litere și filozofie din București ca asistent, docent și conferențiar, iar din 1939 și pînă în anul 1945 ca profesor universitar la catedra de arheologie a Facultății de litere și filozofie din Iași, încredințându-i între 1942—1944 și funcția de prodecan.

Între timp mai primește și alte misiuni, în cadrul Institutului de studii balcanice din București, după care acelea de consilier științific și șef de secție la Institutul de Arheologie din București.

Prof. Radu Vulpe, urmîndu-l pe magistrul său Vasile Pârvan, a împletit armonios activitatea didactică de la catedră cu cea științifică de pe marele șantier arheologic de la Poiana și Popești — București, fiind urmat de cei mai buni studenți, care aveau să se consacre arheologiei românești.

În timpul carierei sale a întreprins cercetări de mare anvergură în Cîmpia Munteană, în Dobrogea și mai ales în Moldova la Huruiești (locul de naștere a lui Vasile Pârvan) Corlăteni, Calu (Piatra Șoimului) și Izvoare — Neamț. Ultima localitate avea să-l consacre și pe plan internațional prin descoperirea unei noi culturi aparținînd neoliticului — cultura Precucuteni (1936), descoperire ce a fost prezentată la un Congres internațional de Preistorie și Protoistorie de la Oslo.

Prof. Radu Vulpe s-a ocupat în mod special de civilizația tracilor și a geto-dacilor, consacrîndu-le nenumărate studii de sinteză. Astfel a efectuat ample cercetări la Poiana pe care a identificat-o cu Piroboridava și la Popești — București pe Argeș (Argedava), considerată drept reședința lui Burebista, unificatorul triburilor geto-dacice, la începutul sec. I î.e.n.

Un număr important de studii consacrate civilizației tracilor și geto-dacilor au fost înmănunchiate într-un volum special intitulat semnificativ „Studia Thracologica“, (1976) tipărit cu ocazia celui de al doilea Congres de Tracologie, găzduit de țara noastră.

Trecînd în revistă activitatea distinsului și eruditului profesor, sintem datori să amintim în primul rînd contribuția sa la identificarea a numeroase stațiuni din Preistoria și Protoistoria Daciei, una din aceste așezări intrînd în sfera de cercetare a profesorului său Vasile Pârvan, Piscul Crăsani, pe care și-a clădit geniala sa operă „Getica“.

O contribuție remarcabilă a adus-o prof. Radu Vulpe și prin cercetările de la Poienești, județul Vaslui, punînd în circuitul științific, pentru prima dată, vestigiile aparținînd civilizației carpice, respectiv a dacilor liberi, trib de origine geto-dacică, la est de Carpați, precum și aspectul cultural de tip Poienești — Lukașevka, aparținînd populației bastarnice, de neam germanic.

Activitatea laborioasă a prof. Radu Vulpe a fost apreciată atît în țară cit și peste hotare, impunîndu-se cu lucrări de sinteză ca : Gli Illiri

dell'Italia imperiale Romane (1925) : L'âge du fer dans les régions Thraces de la Péninsule Balcanique" (1930), Histoire ancienne de la Dobrođja și Piroboridava (1938), pentru a da doar cîteva exemple.

După revenirea sa la București (1945), prof. Radu Vulpe participă activ la elaborarea unor lucrări colective de sinteză, în domeniul istoriei patriei : tratatul de „Istoria României" (1960), Istoria militară a României (1980), „Din istoria Dobrogei" (1968), unele capitole din „Istoria poporului român" de sub redacția lui Andrei Ţetea (1770) etc.

A fost oaspetele municipiului Bacău în mai multe rânduri și sint convinși că băcăuanii nu-l vor uita niciodată pentru că profesorul era un orator de înaltă ținută, știind să-și capteze auditoriul într-un mod deosebit.

Cea mai frumoasă activitate la care a participat, cu distinsa sa soție, Ecaterina Dunăreanu—Vulpe a fost prilejuită de aniversarea a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent, cind s-a realizat de către muzeele din valea Siretului la Bacău și în multe alte localități din țară o mare expoziție de arheologie, intitulată semnificativ „Civilizația geto-dacilor din bazinul Siretului", care a cuprins un valoros patrimoniu din principalele așezări din Moldova, la loc de frunte aflîndu-se Poiana (Piroboridava), Răcătău (Tamasidava) și Brad (Zargidava), drept omagiu adus celor doi oaspeți, care au fost inițiatorii primelor cercetări în renumita așezare dacică de la Poiana.

Profesorul Radu Vulpe a desfășurat o activitate prodigioasă și peste hotare participînd cu comunicări și referate de înaltă ținută științifică la mai multe reuniuni internaționale susținînd cu argumente solide problema autohtoniei și continuității românilor în spațiul carpato-danubian-pontic.

Activitatea prof. Radu Vulpe a fost apreciată atît în țară cît și peste hotare fiind ales, începînd din 1956, în Comitetul de redacție al revistei internaționale din Cracovia „Acta Archeologica Carpathica", Între 1932—1964 a fost membru în Consiliul Permanent al Uniunii Internaționale de Științe Pre— și Protoistorice, iar în continuare membru în Comitetul de Onoare al aceleași Uniuni.

În 1970 este ales membru corespondent al Institutului arheologic german și tot în același an în țară membru titular al Academiei de Științe Sociale și Politice din R. S. România.

Odată cu înființarea Institutului de Tracologie din București, în 1979, prof. Radu Vulpe este numit vicepreședinte al acestui institut.

Activitatea profesorului Radu Vulpe pe linie științifică însumează peste 220 de titluri, la care se adaugă și un mare volum de articole de popularizare științifică a rezultatelor muncii sale în cotidienele și revistele destinate marelui public.

Multe din lucrările sale au rămas în manuscris, iar altele în proiecte pentru că acest titan al științei arheologice românești niciodată nu s-a gîndit la moarte.

Profesorul Radu Vulpe a dispărut dintre noi, dar a lăsat în urma sa o zestre de înaltă ținută științifică și de mare actualitate de pe urma căreia vor beneficia generațiile de azi și generațiile viitoare.

Sîntem convinși că toți acei care l-au ascultat vorbind, i-au citit opera și au trăit în preajma lui nu-l vor uita niciodată pentru că înainte de toate era un adevărat om.

Opera profesorului Radu Vulpe s-a înscris ca un bun de mare valoare în patrimoniul național al istoriografiei noastre.

Omagiul pe care noi, cei de azi, și generațiile viitoare îl aduc și în vor aduce regretatului profesor Radu Vulpe este de a-i continua opera.

VIOREL CĂPITANU